

Aan het college van Burgemeester en Wethouders en aan de Gemeenteraad van de Gemeente Hilvarenbeek.

Hilvarenbeek, 6 januari 2021

Advies betreffende het raadsvoorstel verordening schuldhulpverlening.

De Participatieraad Hilvarenbeek heeft zich gebogen over het raadsvoorstel voor het vaststellen van een verordening beslistermijn schuldhulpverlening. Aanleiding voor dit raadsvoorstel is de nieuwe wet inzake schuldhulpverlening die per 1-1-2021 van kracht is.

In dit advies willen we ingaan op het raadsvoorstel waarin ook wordt voorgesteld kennis te nemen van het bijgevoegde beleidsplan.

Vooraf willen we wel kwijt dat wij dit raadsvoorstel en het beleidsdocument pas eind december hebben gekregen terwijl het beleidsplan dateert van augustus 2020. Dat had naar ons idee eerder ter beschikking gesteld kunnen en moeten worden.

Wij hebben waardering voor het beleidsdocument waarin op gedegen wijze een voorstel is uitgewerkt hoe vorm te geven aan de nieuwe taak die gemeenten hebben gekregen op dit vlak. Wat ons echter opvalt is dat er geen relatie wordt gelegd met het beleidskader schuldhulpverlening 2019-2022 dat in maart 2019 door de raad is vastgesteld. Een evaluatie van resultaten daarvan en vertalen van lessen daaruit naar de toekomst komt niet aan de orde, terwijl wel tussentijds het een en ander gewijzigd wordt. Gelukkig geldt dat niet voor de lessen die uit de pilot vroeg-signalering Actie op Geldzaken getrokken kunnen worden. Maar dat is slechts een (belangrijk) deel van de voornemens uit de in 2019 vastgestelde kadernota.

Een belangrijk voornemen uit die kadernota, de gids in geldzaken, is inmiddels wegbezuinigd. Gegeven het grote beroep dat de nieuwe wetgeving op de gemeente doet, en de al doorgevoerde beperking in acties door genoemde bezuiniging, is het risico groot dat schuldhulpverlening verengd wordt tot alleen werkzaamheden rond vroeg-signalering. Wij zouden dat zeer betreuren.

De signalen over oplopende schulden moeten komen van onder andere verhuurders. Over de signalen die gegeven moeten worden moeten nog plaatselijke convenanten opgesteld worden. Leystromen als grote verhuurder zal daar zeker bij betrokken zijn, maar er zijn meer verhuurders in onze gemeente. Ook daarvan is het belangrijk die hierbij te betrekken. Dan gaat het niet alleen om woningcorporaties maar ook om andere grotere of kleinere (particuliere) verhuurders.

Wij adviseren om een aanpak uit te werken waarin alle verhuurders in onze gemeente aan het uit te werken covenant deelnemen zodat ook huurders van (kleine) particuliere verhuurders binnen het bereik van de wet komen te vallen. We vinden dit temeer belangrijk omdat wij adviseren dat door de gemeente met verhuurders vastgelegd wordt dat verhuurders geen verdere acties ondernemen bij achterstallige huur zolang een schuldhulpverleningstraject loopt.

In het beleidsdocument wordt in advies 6 geopperd dat geen andere signalen verwerkt moeten worden dan van de vier in de wet genoemde partijen. Dat sluit de gemeente als schuldeiser uit. Gelukkig lezen we in het raadsvoorstel dat onderzocht wordt wat er voor nodig is in het kader van de AVG om eventuele achterstanden in betaling van gemeentelijke belastingen ook mee te nemen in de

vroeg-signalering. De geloofwaardigheid van de gemeente als beleidsmaker en -uitvoerder op dit gebied zal bij andere partners wel aangetast worden als de gemeente als belastinginner niet deelneemt aan de vroeg-signaleringsafspraken.

Een belangrijk aandachtspunt is de inzet van medewerkers. In het beleidsplan zijn daarover verschillende dingen geschreven. Voor burgers is belangrijk dat zij met respect en begrip worden benaderd. In het beleidsplan hebben de opstellers ook benodigde competenties beschreven. Als PR betwijfelen we het advies 18 : “Kies voor inzet van iemand met primair een financiële focus en deskundigheid. Dit vanwege de in eerste instantie financiële invalshoek van vroeg-signalering van schulden “. Ons lijkt eerder dat sociale vaardigheden wellicht (in het begin) belangrijker zijn.

In de berekeningen van personele inzet in het beleidsplan missen we de behoefte aan capaciteit voor nazorg. We zijn benieuwd welke inzichten daarover bekend zijn na de pilot in de gemeenten. De Participatieraad Hilvarenbeek onderstreept de noodzaak van investeren in de personele bezetting op het gebied van schuldhulpverlening. Zowel kwantitatief als kwalitatief. De samenwerking van drie gemeenten kan daar ook meer mogelijkheden voor bieden. De drie gemeenten Goirle, Hilvarenbeek en Oisterwijk trekken samen op als het gaat om schuldhulpverlening. Ook in het beleidsplan wordt dat geadviseerd.

Wij adviseren om gebruik te maken van de daardoor ontstane mogelijkheid om burgers meer privacy te bieden door inzet van medewerkers uit andere gemeenten dan die waarin burgers wonen.

In het raadsvoorstel beschrijft het college de mogelijkheid om de bestaande beleidsregels wel of niet op te nemen in de verordening, en stelt vervolgens voor dat niet te doen. Om die keuze te kunnen beoordelen is het nodig om van de bestaande beleidsregels te weten of er en zo ja welke aangepast moeten worden vanwege de nieuwe wet.

Het college stelt voor om in de verordening een beslistermijn van maximaal 8 weken op te nemen. Dat betekent dat mogelijk pas uiterlijk 12 weken na een eerste signalering een besluit over al dan niet toelating tot schuldhulpverlening bekend is bij de burger. Immers, er geldt ook een maximaal toelaatbare reactie termijn van 4 weken na de eerste signalering.

De Participatieraad Hilvarenbeek is van mening dat die mogelijk maximale termijn veel te lang is. Wij denken eerder aan 8 weken in totaal vanaf de eerste signalering.

In het beleidsplan wordt geopteerd voor het hanteren van scenario 2 in een proefperiode van één jaar. In het raadsvoorstel vermeldt het college niet voor welk scenario het kiest. Als Participatieraad Hilvarenbeek willen we een keuze voor scenario 2 ondersteunen.

Voor ons is scenario 1 geen optie omdat dat geen bijdrage levert aan een aanpak van de problematiek en misschien op korte termijn wel goedkoper is, maar al wel heel snel duurder kan worden door zich opstapelende (zorg)problemen.

Met vriendelijke groet,

Leon Bertens
Voorzitter Stichting Participatieraad Hilvarenbeek